

Särskilt utlåtande

Översiktsplan 2023 - Med sikte på 2040

Granskningsperiod sommaren 2023

Innehåll	
Läsanvisningar	3
Bakgrund.....	3
Granskningsprocessen.....	3
Kungörelse granskning sommaren 2023	4
Genomförda ändringar efter granskning sommaren 2023.....	4
Myndigheter	5
Länsstyrelsen Uppsala Län.....	5
Tullverket.....	8
Svenska Kraftnät	8
Polismyndigheten, polisregion mitt.....	8
Sjöfartsverket.....	8
Telia Sverige AB	8
Skogsstyrelsen	8
Försvarsmakten	9
Vattenmyndigheten.....	9
Kommuner och Region	9
Tierps kommun	9
Norrtälje kommun	9
Politiska partier och nämnder	10
Sverige Demokraterna	10
Centerpartiet.....	10
BoA.....	11
Organisationer, föreningar m.m.	12
Utvecklingsgruppen för Söderön, Tvärnö och Raggarö.....	12
Öregrunds IK	13
Naturskyddsföreningen Östhammar.....	13
SPF Seniorerna, Jernet Österbybruk och PRO Dannemora.....	14
Natur och Kultur i Dannemorabygden	15
Österbybruks utvecklingsgrupp.....	15
Företag	16
Östhammar Vatten AB	16
Vattenfall Eldistribution AB.....	16
Privatpersoner	17

Läsanvisningar

Detta särskilda utlåtande innehåller en redovisning av hur granskningstiden 9 juni till 30 augusti 2023 för Östhammars kommuns Översiktsplan 2023 har genomförts, samt en sammanställning av skriftligt inkomna granskningsyttrande. Kommunens kommentarer till inkomna synpunkter och yttranden samt en redovisning av vad kommunen kunnat tillgodose eller ej, i enlighet med 3 kap. 17§ i Plan- och bygglagen (hädanefter PBL) presenteras också.

Samtliga inkomna yttranden redovisas med svar och ställningstaganden från kommunen i kursiv stil. Länsstyrelsens granskningsyttrande redovisas tillsammans med översiktsplanen samt i det särskilda utlåtandet tillsammans med kommunens kommentarer och åtgärder.

Samtliga yttranden som inkommit under planprocessen för översiktsplan 2023 finns listade, registrerade och är offentliga handlingar. De går att läsa i sin helhet efter förfrågan hos kommunen.

Bakgrund

Revideringen av den kommundäckande översiktsplanen för Östhammars kommun påbörjades våren 2019 med en aktualitetsförklaring av då gällande översiktsplan antagen 2016. Kommunstyrelsen i Östhammars kommun beslutade under februari 2022 att nytt förslag till översiktsplan skulle gå ut på samråd 14 februari till och med 18 april 2022. Samrådet förlängdes till den 12 maj efter att information inkommit i slutet av samrådstiden om vissa tekniska problem.

Under samrådstiden hölls samrådsmöten i kommunens fem större serviceorter samt ett digitalt tillfälle. Samrådstiden gav möjlighet till att lämna synpunkter på innehållet och ställa frågor för kommuninvånare, intresseorganisationer, föreningar, företag, partipolitiska grupper, myndigheter och grannkommuner. Ett stort antal synpunkter och yttrande kom kommunen tillhanda vilka bidrog stort till det fortsatta arbetet och utvecklingen av både processen och översiktsplanen.

Granskningsprocessen

Granskning hösten 2022

Efter granskningen hösten 2022 reviderades förslag till översiktsplan utefter synpunkter från allmänhet, myndigheter, politiska organisationer, intresseorganisation med flera. Under processen med att ta fram en reviderad version av planen röstades ny politisk majoritet fram i Östhammars kommun. Översiktsplanen ska reflektera en kommuns sittande majoritet och dess politiska ståndpunkt. Arbetet med dokumentet resulterade i att de ändringar som utfördes ansågs vara väsentliga ändringar. En väsentlig ändring innebär en ändring i planen som har stor betydelse för medborgarinflytandet, mellankommunala frågor eller riksintressen. De ändringar som genomfördes i förslag till översiktsplan 2023 ansåg kommunen landa under påverkan på medborgarinflytande och påverkan på den demokratiska processen. Kommunen ansåg därför att översiktsplanen borde genomgå ytterligare en granskningsperiod enligt PBL 3 kap. 18§.

Granskning sommaren 2023

Ny granskning under sommaren 2023 har nu genomförts från 9 juni till och med 30 augusti. Förslaget skickades enligt samma sändlista som under samrådstiden våren 2022 samt granskningstiden hösten 2022. Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida samt som fysiska exemplar på kommunens samtliga bibliotek. Fysiska handlingar har även funnits tillgängliga på begäran genom att kontakta Östhammar direkt.

Granskningshandlingarna bestod av följande:

- Huvudhandling (ny granskning 2023)
- Särskilt utlåtande (ny granskning 2023)
- Bilaga 1 Strategisk Miljöbedömning
- Bilaga 2 Vägledning för Delområden
- Bilaga 3 Kartunderlag
- Länsstyrelsens granskningsyttrande

På hemsidan fanns även samrådshandlingar samt tidigare granskningsförslag med tillhörande bilagor tillgängliga.

Kungörelse granskning sommaren 2023

Granskningstiden för nytt förslag till översiktsplan kungjordes i tidningen *Annonsnytt* samt på kommunens hemsida och digitala anslagstavla den 9 juni 2023. Information om granskningen lades även ut på kommunens sociala medier för att uppmärksamma allmänheten om möjligheten till att återigen lämna synpunkter på förslaget. Under granskningstiden lades påminnelser om möjligheten till att lämna synpunkter upp på kommunens Facebooksida.

Genomförda ändringar efter granskning sommaren 2023

- Redaktionella ändringar och uppdaterad information enligt inkomna yttranden.
- Förtydligande i avsnitt om energiplanering. Kommunen öppnar upp i text för fossila bränslen för att inte utesluta kärnkraft.
- Redaktionella ändringar i avsnittet för klimatanpassning.
- Redaktionella ändringar i text kopplade till tidigare majoritets värdeord och mål.
- Tätortskartan för Gimo har redigerats då lagret om pågående detaljplaner inte längre är aktuellt.
- Kommunen kommer i översiktsplanen anmärka under områdesbeskrivningar för Gimodammens bostadsområde (BS 202) samt Klockarbacken 2 (BS 401) i Österbybruk att Länsstyrelsens invändningar kvarstår mot kommunens ambition att upphäva det utökade strandskyddet till fördel för attraktivt boende.

Myndigheter

Länsstyrelsen Uppsala Län

Allmänt om planförslaget

Östhammar har efter samrådet reviderat och kompletterat planförslaget utifrån flertalet av länsstyrelsens och andra statliga myndigheters synpunkter. Efter att översiktsplanen har ställts ut på granskning under hösten 2022 har förslaget återigen reviderats. Ändringarna som skett bedöms som väsentliga utifrån ett medborgarperspektiv varför en ny granskning hålls. Länsstyrelsen kan dock konstatera att de texter och ställningstaganden som berör länsstyrelsens ingripandegrunder inte har förändrats på ett väsentligt sett. Länsstyrelsens yttrande har därför inte förändrats i någon nämnvärd utsträckning jämfört med tidigare granskningsyttrande.

Översiktsplanen har kompletterats med kartor som visar motstående intressen för respektive tätort, vilket bidrar till att förtydliga de aspekter som behöver uppmärksammas i den efterföljande planeringen. Såväl strategier som riktlinjer har förtydligats vilket gör att översiktsplanens roll som vägledande dokument inför kommande planering har stärkts. Länsstyrelsen ser det även som mycket positivt att strategier för att säkerställa dricksvatten- och avloppsförsörjningen har antagits och arbetats in i planförslaget. Översiktsplanen är kommunens viktigaste verktyg för att ta ställning till den långsiktiga bebyggelseutvecklingen utifrån bland annat möjligheterna till VA-försörjning. En långsiktig och väl förankrad VA-plan, som integreras med kommunens översiktsplan, är därför ett bra styrmedel för kommunen vid hantering av VA-frågor då det inte är långsiktigt hållbart att bedöma förutsättningar och VA-lösningar för ett bebyggelseområde i taget.

Länsstyrelsen noterar dock att ett flertal fördjupade utredningar ska tas fram efter att planen antagits, däribland dagvattenpolicy, fördjupad översiktsplan för kust, grönstrukturprogram, klimatanpassningsplan, gestaltningsprogram och kulturmiljöprogram. Bristen på sektorsövergripande underlag gör det svårare att bedöma föreslagen markanvändningslämplighet utifrån allmän synpunkt. Länsstyrelsen anser dock att framtagna översiktsplan kan ge stöd i framtida mark- och vattenanvändning. Det är dock viktigt att arbetet med de fördjupade underlagen prioriteras. Länsstyrelsen rekommenderar även kommunen att arbeta med en rullande planeringsprocess, där successiva ändringar eller tillägg kan göras för frågor som saknas eller inte är tillräckligt behandlade, allt eftersom nya sektorsunderlag tas fram.

Riksintressen

Naturvård (3 kap. 6 § MB)

Utanför Forsmarks kust finns ett riksintresseområde för energiproduktion för vindkraft utpekad. Kommunen anger att i området som omfattas av riksintresseenergiproduktion för vindbruk finns en av de tätaste havsörnsstammarna i Sverige. Havsörnen är upptagen i bilaga 1 av EU-fågeldirektivet/habitatdirektivet och att arten är fridlyst i Sverige enligt 4 § artskyddsförordningen. Kommunen gör därför bedömningen att riksintresset för naturvård ska vara överordnat riksintresset för energiproduktion. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Elproduktion och/ eller eldistribution (3 kap. 8 § MB)

Utanför Forsmarks kust finns ett område utpekad som riksintresse för energiproduktion vind. Kommunen har i översiktsplanen angett att detta riksintresse ska underordna sig riksintresset för naturvård. Länsstyrelsen delar denna bedömning.

Värdefulla ämnen och mineral (3 kap. 7 § MB)

Dannemora omfattas av två delvis motstridiga riksintressen dels riksintresse för värdefulla ämnen och material, dels riksintresse för kulturmiljö. Kommunen har tagit ställning till att det inom Dannemora är riksintresset för värdefulla ämnen och material som ska ha företräde om det två riksintressena är oförenliga. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning men anser att påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljö ska undvikas så långt det är möjligt.

Miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN)

Länsstyrelsen ställer sig positiv till de ändringar som kommunen har gjort sedan samrådet angående miljö kvalitetsnormer för vatten. Även om det hade varit önskvärt med en framtagna dagvattenpolicy och åtgärdsprogram som grund för översiktsplaneringen kan länsstyrelsen konstatera att avsnittet om vattenplanering har utvecklats avsevärt jämfört med samrådsversionen och tydligare strategier har formulerats. Det är även mycket positivt att VA planen har integrerats med översiktsplanen, vilket skapar förutsättningar för en hållbar vattenanvändning och förbättring av vattenstatus vid exploatering.

Översiktsplanen är inte tillräckligt detaljerad för att kunna bedöma den föreslagna mark- och vattenanvändningens påverkan på berörda vattenförekomster. I kommande detaljplanering finns därför ett behov av att utreda om miljö kvalitetsnormerna kan följas.

Hälsa och säkerhet

Farligt Gods

Av översiktsplanen framgår att en riskutredning ska genomföras inom 150 meter från väg 288 som utgör farligt godsled. Länsstyrelsen anser att en riskbedömning alltid ska genomföras när ny bebyggelse planeras inom detta avstånd från transportled för farligt gods. I vissa fall räcker det dock med att genomföra en bedömning utan krav på utredning från sakkunnig expert. Det gäller exempelvis när bebyggelse inte planeras i direkt närhet av den farliga godsleden eller när befintlig bebyggelse är placerad mellan riskobjekt och exploateringsområdet.

Strandskydd

I översiktsplanen pekas två områden för tätortsutveckling ut inom område som omfattas av utökat strandskydd. Det gäller Gimodammens bostadsområde (BS202) i Gimo och Klockarbacken 2 (BS 401) i Österbybruk.

Länsstyrelsen tolkar formuleringarna som att kommunen har för avsikt att hantera en bebyggelseutveckling inom strandskyddsområde med dispensförfarande och inte genom upphävande av strandskyddet i detaljplan. Möjligheten för en kommun att i detaljplan upphäva strandskyddet ska i princip vara detsamma som vid prövning av en dispens från strandskyddet (prop. 2008/09:119 s. 50 och 119).

Länsstyrelsen vill upplysa om att ett utökat förfarande ska tillämpas för detaljplaner som är av betydande intresse för allmänheten. Områden där strandskyddet påverkas kan anses

vara av betydande intresse för allmänheten, men endast i de fall då tidigare allmänt tillgänglig mark tas i anspråk. (jfr prop. 2013/14:126 sid. 74–75).

Som särskilda skäl för att upphäva strandskyddet hänvisas till 7 kap. 18 § punkt 6, dvs. områdena behöver tas i anspråk för att tillgodose ett mycket angeläget intresse. I det här fallet gäller det behovet av bostäder i attraktivt läge för att locka människor att flytta till Gimo och Österbybruk. Länsstyrelsen kan konstatera att punkt 6 - ett mycket angeläget intresse innebär mycket speciella omständigheter som är mer eller mindre unika till sin karaktär. Att en kommun önskar främja tätortsutveckling inom strandskyddat område är relativt vanligt förekommande och kan därmed inte sägas utgöra en händelse som är unik till sin karaktär. Upphävande eller dispens kommer därmed inte kunna medges med stöd av 7 kap 18 § punkt 6.

Det särskilda skälet som anges i 7 kap. 18 c § punkt 5 - området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området kan enligt praxis åberopas för att upphäva strandskyddet med hänsyn till tätortsutveckling. Detta under förutsättning att vissa omständigheter föreligger. För att det ska vara fråga om ett angeläget allmänt intresse bör den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället. Hur många bostäder som behöver byggas för att exploateringen ska räknas som ett angeläget allmänt intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället beror bland annat på storleken på orten samt behovet på orten. Bedömningen underlättas av om det finns tydliga kopplingar mellan behovet av att ta marken i anspråk och kommunens bostadsförsörjningsansvar kopplat till förväntad befolkningsökning. Det krävs också att intresset av att bygga bostäder inte kan tillgodoses utanför området och enligt gällande praxis måste det med hänsyn till den restriktiva tillämpningen av strandskyddsbestämmelserna ställas vissa krav på den utredning som kommunen lägger fram för att bevisa detta.

På rådande underlag kan länsstyrelsen inte bedöma om det föreligger särskilda skäl för att upphäva strandskyddet med hänvisning till 7 kap. 18 § punkt 5. Denna prövning kommer att behöva hänskjutas till kommande prövningar om kommunen väljer att gå vidare med förslaget i dess nuvarande utformning.

Kommentar: Kommunen tackar Länsstyrelsen för sitt yttrande.

Kommunen anser fortsatt att de utpekade områdena är lämpliga att tas i anspråk för att stärka Gimo respektive Österbybruks attraktivitet som boendeorter och därmed kunna behålla service och ge orterna tillväxt, utan att för den delen påverka strandskyddets grundläggande syften. Kommunen har med hjälp av vägledningen från Länsstyrelsen i Västra Götaland – Råd till kommunerna i Västra Götaland avseende särskilda skäl för upphävande av strandskydd, utvecklat motiveringarna till att strandskyddade områden ska tas i anspråk. Detta beskrivs under respektive områdes områdesbeskrivning. Kommunen kommer i översiktsplanen anmärka i planen under ovan nämnda områdesbeskrivningar att Länsstyrelsens invändningar kvarstår.

Tullverket

Tullverket har inga synpunkter på förslag till översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen tackar Tullverket för sitt yttrande.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät inga synpunkter på förslag till översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen tackar Svenska Kraftnät för sitt yttrande.

Polismyndigheten, polisregion mitt

Polismyndigheten har inga synpunkter på förslag till översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen tackar Polismyndigheten för sitt yttrande.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket ser positivt på Östhammars förslag till översiktsplan och de intentioner som beskrivs.

Ett riksintresse för vindbruk finns utanför Forsmark. Inför ställningstagande till en eventuell framtida lokalisering av vindkraftspark måste först påverkan på sjöfarten utredas. Placering, utformning, säkerhetsavstånd och utmärkningsplaner av vindkraftsparker inkl. kabeldragningar bör ske i samråd med Sjöfartsverket och Transportstyrelsen. Även risk för eventuella störningar på radar- och radiokommunikationssystem måste hanteras.

Kommentar: Kommunen tackar Sjöfartsverket för sitt yttrande.

Telia Sverige AB

Telia har inga synpunkter på förslag till översiktsplan.

Kommentar: Kommunen tackar Telia för sitt yttrande.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på förslag till översiktsplan.

Kommentar: Kommunen tackar Skogsstyrelsen för sitt yttrande.

Försvarsmakten

Riksintressen för totalförsvarets militära del bedöms i stort korrekt beskrivna på s. 36-37 i översiktsplanen. För fortsatt stöd gällande beskrivning kan texten i yttrandet användas eller riksintressekatalogerna för Uppsala och Stockholm län.

Försvarsmakten bedömer att det i stort framgår av översiktsplanen hur riksintressen för totalförsvarets militära del avses tillgodoses genom efterföljande remisshantering. Försvarsmakten vill dock betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen. Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

I övrigt vill Försvarsmakten lyfta följande:

- Östhammars kommun bör på sidan 36 byta namn från Uppsala övningsflygplats till Uppsala flottflygplats.
- Influensområde för luftrum gällande riksintresset Uppsala flottflygplats bör omnämnas som MSA-område.
- Influensområde för riksintresse gällande Rotens skjutfält i Norrtälje kommun bör omnämnas som påverkansområde för buller eller annan risk tillhörande riksintresset Rotens skjutfält.

Kommentar: Kommunen tackar Försvarsmakten för sitt yttrande. Redaktionella ändringar i text har gjorts enligt synpunkter.

Vattenmyndigheten

Vattenmyndigheten har inga synpunkter på förslag till översiktsplan.

Kommentar: Kommunen tackar Vattenmyndigheten för sitt yttrande.

Kommuner och Region

Tierps kommun

Tierps kommun bedömer att de utifrån genomgång av förslaget inte komma att negativt påverkas av föreslagen markanvändning.

Kommentar: Kommunen tackar Tierps kommun för sitt yttrande.

Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har tagit del av det nya granskningsförslaget och det särskilda utlåtandet. Norrtälje kommun har med hänsyn till de ändringar som gjorts sedan granskning hösten år 2022 inget att tillägga än det som framkommer i kommunens tidigare granskningsyttrande..

Kommentar: Kommunen tackar Norrtälje kommun för sitt yttrande.

Politiska partier och nämnder

Sverige Demokraterna

Det hänvisas fortfarande i dokumentet till styrdokument som inte längre är relevanta eller är upphävda.

Den tidigare majoritetens värdeord finns fortfarande i text vilka ska tas bort. Målet att befolkningen ska öka med 200 personer/år är inte aktuellt för den nya majoriteten. I vår långtidsbudget räknar vi på 100/år och mer än det ska inte läggas in i ÖPn.

Större vikt bör läggas på trygghet i texten då det finns en stor majoriteten inom politiken som anser detta vara den viktigaste attraktionsfaktorn för att locka skattebetalande invånare till kommunen.

Här finns ett klimathysteriskt tonläge. Meningen "alla ansträngningar för att motverka klimatförändringarna behövs" samt citatet ur (dåvarande) regeringens proposition måste tas bort. Referensen till att kommunen har ett åtgärdsprogram för klimat måste tas bort.

Det här avsnittet slår fast att all energi måste vara förnybar vilket exkluderar kärnkraft. Detta måste skrivas om och rutan med de nationella målen om reduktionsplikt och 100 % förnybar elproduktion måste tas bort. Påståendet att det inte finns någon kapacitetsbrist i ledningsnäten NordSyd kan väl inte stämma?

Kommentar: Kommunen tackar Sverige Demokraterna för sitt yttrande på förslag till översiktsplan. Synpunkterna har tillgodosetts i text.

Efter kommunikation med Svenska Kraftnät kan det konstateras att påståendet angående att det inte finns någon kapacitetsbrist i dagsläget fortfarande stämmer och kommer stå kvar i översiktsplanen. Investeringspaketet NordSyd kommer säkerställa att det inte heller blir någon kapacitetsbrist i framtiden.

Centerpartiet

Centerpartiet har i tidigare skeden lämnat ganska detaljerade synpunkter på förslaget och vi konstaterar att i den nya versionen finns inte några betydande ändringar i kartunderlagen, varför vi endast kommenterar vissa punkter i texterna och det allmänna upplägget. Vi inser också att översiktsplanen är ett politiskt styrdokument och att en ny politisk majoritet självfallet vill sätta sin prägel på innehållet. Vi är positiva till den lite nedbantade planen som koncentrerar sig på den fysiska planeringen och dess förutsättningar. Det är också bra att man i inledningen åter för fram att det krävs en del nya styrdokument och planunderlag, till exempel en ny energiplan samt en fördjupad översiktsplan för kust och skärgård. Vi ser fram emot att aktivt kunna medverka till framtagande av dessa och andra nya underlag.

Kommentarer till nya planförslaget:

Sid 32, 71 om riksintresse högexploaterad kust:

Det bör ytterligare tydliggöras att bebyggelse för permanentboende, byggnader för näringslivsutveckling inkl. areella näringarna inte ska begränsas av riksintresset. Exempelvis

ska samma regler för uppförande av ekonomibyggnader för areella näringarna gälla i hela kommunen, inga extra bygglovskrav öster om RV 76. Se även s 151.

Sid 72-73 om framtida mark- och vattenanvändning:

Bra med tydlig skrivning att det är viktigt att olika boendekategorier finns integrerade i hela kommunens bostadsbestånd. Även positivt med flexibla detaljplaner när det gäller vilka bebyggelse typer som kan inrymmas, vilket kan uppmuntra blandning av en- och flerfamiljshus i samma område.

Energifrågor, s 173-174, 187:

Det är fortfarande otydligt när skrivningar om kust respektive hav används, gäller bland annat i frågor om vindkraftsetableringar. Planen bör visa precis vilket geografiskt område som kommunen har rådighet över, istället för att ha svepande formuleringar om "nej till havsbaserad vindkraft". Som exempel kan nämnas de ärenden som under våren 2023 behandlats i kommunstyrelsen, där flera vindkraftsföretag har presenterat projekt om verkligt havsbaserad vindkraft, där inget faktiskt berört område där kommunen har rådighet. I Centerpartiet är vi i princip positiva till verkligt havsbaserad vindkraft, till skillnad från den skrivning som nu finns exempelvis på sid 187.'

När det gäller solcellsparkar är det bra att kommande energiplan ska ta upp vissa grundläggande principer för sådana etableringar i kommunen. Men vi vill också framhålla att det i de flesta fall ju handlar om en affär mellan solcellsföretag och privata markägare, en äganderättsfråga där kommunen egentligen inte har rådighet.

Kommentar: Kommunen tackar Centerpartiet för sitt yttrande.

Beslutet om en gränsdragning vid riksväg 76 i Östhammars kommun för riksintresset Högexploaterad Kust är politiskt förankrat och inget som kommer omvärderas i översiktsplanen i detta skede. Vidare så är det enbart fritidsbebyggelsen som regleras och inte bebyggelse för permanentboende. Detta för att skydda natur och kultur.

Vad gäller skrivningar om vindkraft är ställningstagandet från sittande majoritet ett nej till både land, kust och havsbaserad vindkraft även om denna är placerad utanför kommunens territorialvatten. Undantag kan göras för gårdsverk.

BoA

Öregrund

BK300

Förslaget om exploatering av BK300 bör utgå, då det redan idag är lite med allmän mark i centrala Öregrund och det särskilt sommartid är brist på centrala ytor för att umgås på utanför de etablerade mötesplatserna.

IK301

Innan en mer realistisk plan om var en ny färjeangöringsplats presenteras, bör inte en ny "infrastrukturkorridor" inkräkta på det väletablerade lokala friluftslivet. Att Trafikverket skulle medverka till att göra färjeöverfarten så mycket längre än idag, med stora ökande

driftskostnader som följd är osannolikt. Därför ser vi hellre att området för rekreation, allmänt kallat "elljusspåret" fortsätter att tillåtas utvecklas.

Östhammar

R 503 - Krutudden

Krutudden måste lyftas som det område som prioriteras för friluftsliv och aktivitetsutveckling i Östhammar! Till det krävs kommunala resurser och en handlingsplan för att ta tillvara det idag slumrande kapitalet Krutudden.

För att stärka Östhammars stads utveckling, och den attraktivitet som krävs för att säkerställa att det även i framtiden finns en varierad och lättillgänglig service, måste fokus vara på centrala och attraktiva områden, varför en viss förtätning bör tillåtas inom Östhammars stadskärna.

Väg 288/järnväg Gimo

Här borde ÖP ta fasta på kommande ökande konflikter mellan spår- och vägbunden trafik, varför en planfri korsning borde planeras redan vid ombyggnationen av sista etappen av väg 288:an. Allt för att säkerställa en smidig trafiklösning för både ökande godstransporter på spårväg som människo- och godstransporter på väg.

Kommentar: Kommunen tackar BoA för sitt yttrande på översiktsplanen. Synpunkterna kommer noteras och tas med till framtida planering och utveckling. Inga ändringar i karta eller text kommer genomföras i detta skede.

Organisationer, föreningar m.m.

Utvecklingsgruppen för Söderön, Tvärnö och Raggarö

Utöver de synpunkter som vi givit i våra svar i april 2022 och november 2022 har vi inga ytterligare detaljsynpunkter.

Vi vill emellertid understryka att om kommunen vill utvecklas och få större befolkningsunderlag, så är det viktigt att tillåta folk bo ungefär där dom önskar bo. Även inom riksintressena finns triviala miljöer som kan bebyggas utan negativa konsekvenser.

Dessutom är det bakvänt att vara avog mot så kallad fritidsbebyggelse, som ger liv och utveckling av det lokala näringslivet och ofta leder till permanentboende, men vara positiv till fritidsanläggningar i känsliga områden, anläggningar som står tomma i 9 månader och ger begränsade bidrag till året-runt-ekonomin.

En väl genomarbetad Översiktsplan bör förverkligas genom ett levande samråd mellan kommunen och invånarna. Ett utmärkt medel för detta är att aktivt använda kommunens utvecklingsgrupper. Översiktsplanen skulle kunna vara ett levande dokument i en sådan process, men då måste Utvecklingsgrupperna få en chans att verkligen delta aktivt, inte bara i nåd få möjlighet att sända in ett papper.

Kommentar: Kommunen tackar Utvecklingsgruppen för Söderön, Tvärnö och Raggarö för sitt yttrande och hoppas kunna samarbeta i fler projekt framöver.

Kommunen vill lyfta att eventuell begränsning av fritidsbebyggelsen styrs av riksintresse Högexploaterad kust.

Öregrunds IK

Korridorförslaget är beläget enligt i stort sett samma dragning som ca 1 km av elljusspåret i Öregrund. Öregrunds Elljusspår sköts av Öregrunds IK skidor och nyttjas året runt i stort sett dagligen av allmänheten, idrottsföreningar, skola m.fl. Öregrunds IK skidor har utvecklat spåret under många år, förbättrat underlaget, dränerat och förbättrat kvaliteten. Spåret är mycket uppskattat och används för träning, promenader och rekreation. Vintertid vid tillräcklig snömängd prepareras spåret för skidåkning både i klassisk stil och skate.

Området är dessutom klassat som nyckelbiotop med höga naturvärden. Vi motsätter oss pga. ovanstående ett nytt trafikstråk enligt förslag IK 301.

S/F 301 På platsen för ovanstående förslag finns idag Öregrund IK Klubbstuga, vallabod, skoterbod och förråd för övrigt material för träning, tävling och skötsel av elljusspåret. Delar av elljusspåret finns också inom området och även mindre träningslingor, teknikbanor och vintertid en skidlekplats med gupp, hinder m.m. för yngre barn. Hela vår verksamhet med barn och ungdomsträning, och förutsättningar för alla att bedriva träning, aktiviteter på elljusspåret försvåras eller omöjliggörs. Vi motsätter oss därför platsen för ett ev. utvecklingsområde för skolan S/F301.

Kommentar: Trafikstråk färjeläget IK301 har delvis ändrats efter synpunkter och yttranden i båda de granskningsförslag som presenterats. Den nya dragningen innebär en minskad påverkan på rekreationsområdet och biotopskyddet. Den justerade sträckningen kan däremot få större påverkan på befintliga bostäder. Det finns idag inga planer på att genomföra dragningen av Trafikstråk färjeläget. Men kommunen vill säkra mark i översiktsplanen för en eventuell framtida utveckling för behov av en ny sträckning till det alternativa färjeläget. Sträckningen i karta går längs med elljusspåret men inkräktar ej.

Förslaget för utbyggnad av Öregrunds skola har i områdesbeskrivningen i båda de presenterade granskningsförslagen ändrats gentemot samrådsförslaget, där granskningsförslaget anger att eventuell utbyggnad kommer att ske i direkt anslutning öster om befintliga skolbyggnader eller en ombyggnad av befintliga byggnader. Alltså kommer inte de rekreationsytor som finns söder om skolan samt det biotopskydd som finns där att tas i anspråk.

Naturskyddsföreningen Östhammar

Östhammarskretsen av Naturskyddsföreningen har återigen granskat remissförslaget för Östhammars kommuns översiktsplan 2023. Vi anser att den kommunala planeringen inte tar tillräcklig hänsyn till frågorna om klimatförändringar och om bevarande av den biologiska mångfalden. Det krävs tydliga ställningstaganden i översiktsplanen, till exempel: Konkretare planering för att underlätta kommunikationer där bil -transporter hålls tillbaka och att gångcykel- och busstransporter gynnas. Idag behövs bil för att transportera sig mellan och även inom tätorterna, detta är inte rimligt i framtiden.

Konkretare planering av närmiljöerna runt våra tätorter krävs, där grönytorna får det skydd och den skötsel som berikar vistelsen i kommunen. Korridorer måste finnas från tätorterna ut

mot de större landsbygdsmiljöerna. Trivsamma områden där människor vistas är en hälsofrämjande åtgärd i form av friskvård. Många grönytor och strandnära områden som är tillgängliga för alla bör säkerställas med strandskydd och reservatsbildningar. Framtidens livskvalitet bygger väldigt mycket på lokalsamhällets kvaliteter och hänsyn till miljön.

Det som främst hindrar exploateringen av lämpliga utvecklingsområden för kompletterande bebyggelse är vatten och avloppsfrågornas lösningar, som är både dyrbara och mycket tveksamma. Vi anser att kommunen måste planeras så att man på bättre sätt kan hushålla med vatten och andra resurser, inte bara öka exploateringen av dessa ändliga resurser.

Kommunen ska naturligtvis välkomna alla fritidsboende och turister som kommer inte minst till de kustnära orterna, men också planera för att renhållning, hållbar trafik och trygghet upprätthålls de perioder då antalet människor flerdubblas. Planen måste ge bättre utrymme för promenader med begränsningar av bilarnas utrymmeskrävande ytor inne i tätorterna. De gröna stråken inne i och intill tätorterna är av stor vikt även för tillfälliga besökare. För att framtida exploateringar ska bli hållbara saknar vi resurser i den kommunala ledningen som gör att de tätorter vi har når upp till de goda samhällen som det verkligen finns förutsättningar för. Vi föreslår därför förstärkt kompetens på kommunen som t.ex. en stadsarkitekt och en ytterligare förstärkning av ekologisk och biologisk kunskap i planeringen samt att kommunen har en bättre dialog med den kompetens som finns i bland kommunmedborgarna och också skola och universitet.

Översiktsplanens intensioner låter bra, men är inte tillräckliga, det är verkligen dags att konkretisera dessa visioner i en seriös och brådskande omställning av de kommunala insatserna. Eftersom målsättningen som kommunplanen skisserat i stora drag överensstämmer med Naturskyddsföreningens intensioner så vill vi gärna fortsatt ha en dialog med ledningen i kommunen om hur vi kan skapa en hållbar utveckling.

Kommentar: Östhammars kommun tackar föreningen för sitt yttrande. Många av synpunkterna tas med i den fortsatta utvecklingen av kommunen och framförallt i planeringen.

SPF Seniorerna, Jernet Österbybruk och PRO Dannemora

Cykeln har blivit mer och mer ett populärt fortskaffningsmedel. I Österbybruk genom samhället finns bara gångbanor. För närvarande blandar sig cyklister genom samhället med bilar, bussar, lastbilar samt övrig trafik. Lastbilstrafiken är t.ex. lastbilar med stycke gods, (affärer, industri, privatpersoner) timmerbilar samt långtradare bl.a. mellan Uppsala Forsmark. Cykelbana saknas. Vägen genom samhället är även kurvig. Cykelvägen bör byggas mellan den västra och östra infarten från väg 292, Dannemoravägen Långgatan samt Lövstavägen väg 290 (Kvarngatan Martinvägen) till bebyggelse upphör.

Samhället har byggts ut genom åren med idag c:a 2500 invånare. Dessutom är det många som cyklar från närliggande ställen som Morkarla, Film och Dannemora. Från vår till höst ser man dessutom tävlingscyklister som besöker Österbybruk på deras träningsrunda. Stannar och fikar vid Österby hembageri. På de flesta ställen är det bara en breddning av befintlig gångbana som gäller. I hopp om ett positivt svar innan någon allvarig olycka inträffar. Kanske SKB kan gå in med medel i projektet.

Kommentar: Kommunen tackar föreningarna för sitt yttrande på förslag till översiktsplan. Frågorna som lyfts kan inte lösas i denna översiktsplan men skickas vidare till de som aktivt

arbetar med frågorna i kommunen. Kommunen uppmuntrar även till dialog mellan kommunen och föreningarna i dessa frågor.

Natur och Kultur i Dannemorabygden

Tack för införandet av våra förslag i Granskningshandlingen, vi har inget övrigt att erinra.

Kommentar: Kommunen tackar föreningen för sitt yttrande.

Österbybruks utvecklingsgrupp

Flera av våra synpunkter har blivit tillgodosedda i granskningshandlingen vilket vi ser väldigt positivt på.

Några sista synpunkter från vår sida:

1. I granskningshandling sid 13 så är bilden beskuren så att Skyttorp/Uppsala/Arlanda avhuggna och inte kan läsas ut. Örbyhus/Tierp/Gävle saknas på pilen väst om Österbybruk. Järnvägen i öster borde ha pil och ange Hallstavik.
2. I stycket "Roll i regionen" på sid 18 är kartan bristfällig i jämförelse med relaterade texter i dokumentet och en förbättring skulle även hjälpa förståelsen av "Trafik och kommunikationer" på sid 166. Kartan skulle enkelt kunna justeras med rätt läge för Tierp/Gävle/Arlanda, som är viktiga destinationer för vår kommun, för att underlätta förståelse. Viktiga E4ans sträckning ska indikeras i kartan. Ostkustbanan mellan Uppsala och Gävle (som passerar i ett hörn av vår kommun) markeras ut. På sid 167 beskrivs att tågpendling är möjlig från Österbybruk, så bra att Örbyhus och Skyttorp är markerade i kartan. Dock bör texten redigeras så att den anger transport norrut från Örbyhus och transport söderut från Skyttorp då det är så lokaltrafiken används i realiteten. Järnvägen i öster markeras hela vägen till Hallstavik som namnges då det beskrivs i texten på sid 167.
3. Granskningshandling sid 21. Österbybruk/Alunda får väl redan vatten från överföringsledningen så skrivningen bör anpassas till nutid istället för framtid.
4. Bilaga 3 Kartunderlag
Sid 4,7,16,19: Österbybruk. De nya områdena S402, R408, R409 och R410 saknas.
Sid 34: R408 saknas.
Sid 19: Det stora myrområdet söder/öster om Stordammen är markerad som stödsökt jordbruksmark, är det korrekt?
5. (Våra punkter G och I Särskilt utlåtande) Utvecklingsgruppen förordar satsning på G/C-väg längs Dannemoravägen till Dannemora då den skulle ge mer service/ha fler brukare och kännas säkrare. En sådan dragning skulle även vara en början på cykelstråk vidare via Södernäsvägen mot Dannemora socken. Kommunen framför hinder med hänvisning till utlåtande från Trafikverket gällande fornminnen. Vi tror efter att ha tagit del av handlingen inte att man där nått vägs ände i frågan. Då BK400 ligger på sträckan måste fornminnesfrågan handhas i alla fall om området ska förverkligas. Generellt är vår uppfattning att det är väldigt viktigt att en bred dialog med föreningar och politiska partier på orten genomförs för att göra rätt prioriteringar gällande G/C-vägarna i och kring Österbybruk innan en ny G/C-plan antas. Vi stödjer SPF Seniorerna och PROs engagemang i frågan, se Särskilt utlåtande. Då

resurserna är begränsade måste tex en satsning på nu angiven IK400 ställas mot andra alternativa dragningar och prioriteringar av G/C-vägar.

Kommentar: Kommunen tackar Österbybruks utvecklingsgrupp för sitt yttrande.

Samtliga kartbilder i bilaga 3 över Österbybruk har uppdaterats till att stämma mot huvudhandlingen. Karta på sidan 13 i huvudhandlingen har justerats, övriga kartor kommer inte revideras vidare.

Vad gäller utvecklingsgruppens punkt G och I, i tidigare Särskilt Utlåtande hänvisar kommunen till tidigare svar på frågan. Kommunen anser likt utvecklingsgruppen att god kommunikation och dialoger bör ske vid utveckling i Österbybruk och Dannemora.

Företag

Östhammar Vatten AB

Östhammar Vatten AB (Östhammar Vatten) har getts möjlighet att yttra sig i granskningsskede gällande Översiktsplan 2022 för Östhammars kommun. Östhammar Vatten har tidigare yttrat sig i samrådsskedet samt första granskningsskedet och ställer sig fortsatt bakom förslaget till Översiktsplan.

Översiktsplanen ger genom sin inriktning för den långsiktiga samhällsutvecklingen ett bra underlag för att konkretisera VA-utvecklingen i olika delar av kommunen för att möta behoven. Tillsammans med andra viktiga komponenter såsom Tillväxtstrategi, Finansieringsplan, Avfallsplan och Utbyggnadsplan för VA kan kommande års Verksamhetsplaner inklusive investeringar för Östhammar Vatten AB utvecklas som gör att samordning sker för bästa samhälls- och miljönytta samt VA-leverans.

Kommentar: Kommunen tackar Östhammar Vatten för sitt yttrande.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB vill lägga till nedanstående information/synpunkter:

- Nuvarande spänning på Vattenfall Eldistributions regionnät är upp till 77kV, men vi arbetar på att höja till 145kV.
- I stycket om solkraft så står det att Vattenfall BÖR vara remissinstans. Vattenfall Eldistribution måste bli hörda i alla ärende gällande solkraft för att kunna värna våra anläggningar.

Kommentar: Kommunen tackar Vattenfall för sitt yttrande. Ändringar har gjorts i text enligt synpunkter.

Privatpersoner

Privatperson 1

En sammanställning av information om insjön Träsket i Öregrund – historik och förutsättningar har sammanställts av privatperson. Områden som berörs i översiktsplanen är benämnda som S312 och R306. Kontakta Östhammars kommun för mer information.

Kommentar: Kommunen tackar för yttrandet.

Privatperson 2

Nedanstående synpunkter gäller förslaget till bebyggelseutveckling i Alunda s. 81 – 94.

BS102 Lövhagen - detta är skogs - och åker/betesmark som inte ska styckas upp och därför inte är aktuellt för bostadsbebyggelse. Den kommer att vara kvar i Åhlshammars AB ägo och nyttjas för växtodling, animalieproduktion (betesmark) och skogsbruk.

R 105 Skogshyddans naturområde – denna mark ska fortsatt användas till skogsbruk och inte göras om till rekreationsområde.

BS 103 Skogshyddan detta är blandad skog och åker/betesmark och bestå som sådan.

R104 Solvallen – detta område ska fortsatt användas till skogsbruk och inte göras om till rekreationsområde

IK104 Skogshyddan korridor för väg och cykelväg – detta är jord- och skogsbruksmark som ska vara oförändrad

S110 Skogsdungen delar av detta område är redan detaljplanelagt och lämpligt för bostadsbebyggelse

BK 107 Foghammar om markägaren får ersättningsmark kan detta område vara lämpligt för bostadsbebyggelse

IV104 Foghammar småindustri – Detta område är viktig betes/åker och skogsmark för gårdens drift och ska inte bebyggas eftersom det ligger på rätt sida av Ekebyvägen för att ha ett sammanhängande lantbruk.

Område S110 är detaljplanerat till viss del. Passar för bebyggelse och rekreation.

BK 107 Passar för bebyggelse och rekreation.

Området mellan S110 och BK107 kan också användas till liknande ändamål.

Övriga markområden som är inritade i översiktsplanen gällande Foghammar 5:2 och Klev 4:37 är avsedda för lant och skogsbruk.

Kommentar: Kommunen tackar för yttrandet. I detta skede kommer inga ändringar genomföras i kartor. Många fastigheter inom de områden som pekats ut för bebyggelse ägs av andra än kommunen. Det innebär att det är den privata fastighetsägaren som avgör om föreslagen utveckling i översiktsplanen kan förverkligas. Kommunen ska i översiktsplanen beskriva intentioner och strategier för att säkerställa allmänna intressen, men behöver samverka med fastighetsägare för att förverkliga genomförandet. Översiktsplanen är ett långsiktigt strategiskt dokument som ska bidra till utvecklingen av kommunen. Samtliga områden utpekade för utveckling i tätorterna ska, om de blir intressanta, utredas vidare i efterföljande processer och i dialog med mark- och fastighetsägare.

Privatperson 3

Olandsån är konstruerad på 1950-talet, av staten (Länsstyrelsen i Stockholm) med syftet att kunna odla på jordbruksmark i hela Olandsån HARO. På den tiden fanns inte Alunda och Gimo som vi idag känner samhällena. Ej heller den rigorösa uppföljningen av miljö kvalitetsnormer. Däremot är det oklart hur vatten mäts. Mäts det nu vid högvatten? Ån gick full i slutet av veckan 31 och då blir det rimligtvis annan vattenkvalitet att mäta än vid normalt sommarlåg vatten. Vattenmyndigheten har en väldigt märklig inställning till Olandsån då man dels konstaterar att vattenförekomsten är "naturlig" men sen straffar ån i avsnittet "hydromorfologi" för att det är dikat. Det är möjligt att detta inte passar i översiktsplanen men följande kan konstateras angående Olandsån: Ån, med markägarna längs Olandsån, mår dåligt av den pågående överledningen av vatten från huvudavrinningsområde Norrström till Olandsån. Överledningen saknar troligtvis tillstånd med vattendomarna för Österby stordamm och Gimo stordamm fungerar så dåligt i dagens samhälle att denna överledning är "legal" utan att ha en tydlig dom på det. Priset betalas av markägarna runt hela Olandsån och att mätbar vattenkvalité påverkas av att översvämningar drar ut näring från åkermark i åvattnet. Strandskyddet längs Olandsån skyddar att inga hus drabbas av översvämningarna men extremflöden kan nog påverka de omoderna broarna "Korsbron" i Gimo samt "Ledsundet", där Vägverket (Trafikverket) försett bron med utökade fundament (efter 1958) som stryker vattenflödet. Oklart om de tog ut en vattendom på det. Men om utloppet är strypt drabbas hela systemet.

Trafik och kommunikationer

Planen ducker helt för den största förändringen som planeras i kommunen. Visserligen omnämns vägbygget "Norra Gimo till Börstil" men hela ärendet överlämnas till Trafikverket utan diskussion. Många frågor är oklara i ärendet men följande besvaras inte i materialet från Trafikverket eller Region Uppsala utan bör diskuteras i ÖP2023. Dels bör en skiss på den nya vägen publiceras. Nu publiceras bara befintlig sträckning men för ca tio år sedan undanbad sig parterna Vägverket och kommunen en "tredje väg" mellan Gimo och Östhammar men nu blir det troligen en "tredje väg" som inte löser problemet med framkomligheten genom Gimo. Frågan diskuteras ej i planen, men vad ska ske med Gimopassagen om man investerar 500 miljoner i en ny väg när man kunde komma undan med billigare genom att bara bredda befintlig? Ny väg enligt Trafikverkets skiss innebär ett massivt ingrepp i strandskyddet runt Olandsån. ÖP-förslaget talar på sidan 155 om "Kommunen ska arbeta aktivt för att främja lantbrukare inom kommunen. Det är viktigt att sammanhängande jordbruksmarker behålls och att dessa inte fragmenteras och skapar ett ineffektivt jordbruk. Kommunen har tagit fram ett vägledande dokument som utgör en grund för hur beslut ska tas kring exploatering av jordbruksmark."

Trafikverkets skiss, enligt Regionens beställning, skapar just den fragmenteringen av åker och skogslandskapet kommunen vill undvika. Ur framkomlighetssynpunkt (som hela projektet borde handla om) är troligen en konsekvent implementering av 1+2 väg (utom genom Hökhuvud by) viktigare än att kunna skylta med 100 km/h på mötesseparerad 1+1 väg. Genom att välja dyra konstruktioner finns risk att det blir mer 1+1 väg och då blir EPA och bönder bromsklossar i det verkliga livet. Troligen ger 80 km/h utan mötesseparering bättre framkomlighet än långa sträckor 1+1. Jag tycker att kommunen (ÖP) bör lägga en sida i ÖP på att diskutera utifrån nuläget om framtida framkomlighet genom Gimo och vad det kan innebära, elbilars påverkan på hastighet och bullermiljö, att det riskeras massiva intrång i

strandskyddet Olandsån och att åtminstone denna bro måste byggas så att den inte stryper Olandsån söder om Gimo ytterligare samt diskutera hur busslinjerna ska gå. Att 775 ska bränna förbi hela Hökhuvudsbyggen är självklart, det gör den redan nu, men vad sker med 811? Eftersom det i stort sett inte bor några människor längs ny "tredje väg" bör rimligen 811 få gå "befintliga vägen" eller ska bara Uppskedika få hållplats? Om 811 ska fortsatt passera Hökhuvud tar den resan längre tid. Kommunen måste yttra sig att man förstår att långa sträckor med bara en körfil bakom vajer är "obra". Redan sträckan mellan Fastbol till Södra Gimo, ca 4 km, är för många som hamnar bakom LGF en stressande upplevelse. ÖP23 bör också diskutera behovet av att vägen Hargshamn-Örbyhus aldrig byggs med körfältseparering då den nu kommit att låtas utnyttjas för vindkrafttransporter. Vajrar och rondeller är hinder som gör att transportörerna måste välja "onaturliga" transportvägar för att nå sina slutmål. (Dom klarar vissa rondeller men inte de i Tierp utan dom åker den lilla vägen förbi Örbyhus slott för att komma ut på E4.) Frågan om transport och påverkad miljö i snittet Gimo-Börstil förtjänar mer utrymme i ÖP23.

Angående Gimo. S211 kraftledningsgatan. Såsom gatan mellan Björkvägen och Idrottsvägen tidigare är i bruk som GC-väg (S203) borde GC-vägen kunna förlängas från Björkvägen-Långgatan upp till en punkt vid Textilgatan och Enbacksvägen 2. Detta skulle kunna samordnas med en liten trafikreform i Gimo där först och främst Skolgatan byggs ihop igen, den splittrades ju då Hammarskolan byggdes ut, nu är den borta. Om det genomförs kan sen Långgatan förslagsvis göras enkelriktad INÅT Gimo och Solängsgatan från Furugatan till Uppsalavägen utåt. Gör samtidigt om gatorna enligt en modell som tillämpas i Dalarna, Bygator, där bilismen får EN mittfil och skapas utrymme för gående bredvid. Inga trottoarer eller konstbyggen utan bara målat. Gatorna Sandgatan, Rullstensgatan, nya Skolgatan och Åsgatan dubbelriktas. Ingen hög prioritet men om Trafikverket sen vill stänga utfarter från Gimo mot Uppsalavägen bör såna här lösningar övervägas BK202: Observera här att en del av detta utrymme är kommunal mark på stamfastigheten Gimo 8:89. Den branta backen på Fabriksgatan gör tillfart därifrån olämplig men om kommunen säljer den obbyggda vägmarken till exploitören för ett husbygge återstår bara närheten till väg 288 som ett problem. Jag såg i Torshälla att man byggt nya bostadshus vid genomfartsleden Storgatan, men då kom förstås hastighetsbegränsning 30 km/h som ett brev på posten av säkerhets och bullerskäl. Ett bygge på BK202 bör inte få skada framkomligheten genom Gimo, nu när "alla" politiker vill ha fortsatt stortrafik genom Gimo. S201: Förskolan Diamanten bör kunna hålla sig öster om Långgatan. Passagen över järnvägen måste fortsatt kunna nås från Gimo centrum. Mitt förslag är att rita bort området väster om Långgatan från S201.

Kolonilotter i Gimo. Det finns områden i Gimo som är kolonilottsmark men som ej brukas. Detta är på mark BK205 vid Östhammarshems kontor, Stenhusgatan samt mellan Sågargatans parkeringar och järnvägen. Utred om och verka för att dessa aktiveras eller möjligen bara även fortsättningsvis "ställs av". Men det ser lite trist ut och frågan är om det är en kommunal fråga. Marken uppfattas som kommunal men bara Gimo 8:89 vet jag är kommunal.

Cyklingsbarhet Gimo-Alunda. När Trafikverket byggde väg 288 Alunda-Gimo Södra byggdes det skaplig säker cyklingsbarhet mellan Alunda och Knutsbol. Mellan Gimo och Lundarna går det väl bra men på den enfiliga sträckan Lundarna - Fastbolsavfarten blir cykling närmast farlig om inte biltrafiken visar en extrem hänsyn. Det har förekommit många förslag på cykelbana Gimo-Alunda men dessa har oftast gått ut på att bygga ny, komplett bana på jungfrulig mark, alltså bygga ny väg. Detta förslag borde övervägas i ÖP23 för att det hör hemma bland strategierna på sidan 169, flera punkter behandlar cykel. Lägg det annars till diskussion i andra forum som berör cykelbanor inom kommunen.

Förslaget: I mellanrummet mellan Vråkvägen och Solängsgatan i Gimo byggs en GC-väg ner till väg 288. Den gamla järnvägen fixas så att den kan asfalteras. Detta ner till korsningen mot väg 288, till gräns mot fastigheten Södra Skäfthammar 5:13. Strax före "5:13" byggs en ny väg till vändplanen "Fastbol" och sen måste en kort GC-väg byggas upp mot pendlarparkeringen. I projektet bör också en bit förbi Haberga förbättras som cykelväg. Detta genom breddning av 288 "bakom" stålbalk. Nu måste cyklisten upp i Haberga by innan ny säker cyklingsväg finns vid golfbanan in till Alunda. Tanken är alltså att till liten anläggningskostnad få en komplett säker cyklingsväg mellan Gimo och Alunda för de människor som bor på landsbygden och även annan transportsykling. Cyklisten måste även med denna lösning stanna några gånger och flytta sig över vägen samt acceptera grusväg periodvis. Den duger ej heller till för cykelsport för även de idag säkra cykelsträckorna kräver att cyklisterna visar hänsyn mot varandra. Men det skulle ge en väg där cyklisten inte behöver vara i samma körfält som 100-km/h trafik och heller knappast någon omväg. Förslaget skulle kunna värderas och omnämnas i avsnittet "Trafik och kommunikationer" samt på kartor och text angående Gimo. Kanske även Alunda.

Kommentar: Kommunen tackar för yttrandet och de synpunkter som privatpersonen bidragit med vad gäller Gimo tätort och Alunda. Synpunkter på Olandsån har först vidare till ansvariga i kommunen som arbetar mer aktivt med vattenfrågor och Olandsån. Likaså har synpunkterna och idéerna angående cykelvägar och cykelbarhet i/mellan tätorterna förts vidare till ansvariga i kommunen som arbetar aktivt med frågorna.

I frågan om kommande utbyggnad av väg 288 mellan Gimo-Börstil hänvisar kommunen till Regionen och Trafikverket. Det är ett levande projekt som kan komma att ändras inom en nära framtid. Det är även ett projekt där kommunen är en samrådspart och inte ägare av projektet. Synpunkter på utbyggnaden av väg 288 har förts vidare till ansvariga i kommunen.

Privatperson 4

Under utmaningar för Öregrund går att läsa att kapaciteten för vatten och avlopp är väldigt begränsat. Trots det så finns det ingenstans att läsa när detta tänks vara åtgärdat. Utan att frågan är löst kommer vare sig fler bostäder att byggas eller nya affärsverksamheter att kunna startas. Denna fråga torde vara högt prioriterad och med en datumsatt målbild. Hela kustremsan anses ha ett högt värde för orten, kommunen och som riksintresse. Glädjande att kommunen skyddar dessa områden och värnar om tillgång till strandzonerna och värdera dessa som gemensamt värde. Under R311 går att läsa att ett gångstråk planeras längs kustremsan. Det framgår dock inte när ett sådant arbete kan tänkas påbörjas eller ska vara klart.

Utvecklingsområden. Gällande BK300. Detta område lämpar sig troligen bra för utbyggnad då det redan finns vatten och avlopp i anslutning till området. Att fylla ut denna typ av områden med hus anser vi gör orten mindre livfull. Grönytor är viktiga både för att skapa "luft och volym" men även som spontanlektytor åt barn. Grönytor i anslutning till vägar ökar även trafiksäkerheten då sikten blir god för alla trafikanter. Grönområden behövs också som buffert vid större regnoväder. En helt asfalterad ort ställer mycket stora krav på dagvattensystemen.

Att bevara IK300 och IK301 kan tyckas vara en smart strategi, att spara marken för ett ev. framtida behov, men att spara marken trots att utredningar anser att det inte är ekonomiskt

lönsamt eller att ens ha utrett vad det befintliga färjfastets placering har för maxkapacitet och jämfört det med ortens utbyggnadsmöjligheter anser vi är fel. IK 301 skär rakt igenom BK306 och ligger i direkt anslutning till BK302, 303 och 304. Den dagen dessa områden är bebyggda och vägen till ett nytt färjäste skall byggas kommer alltså vägen att gå i direkt anslutning till dessa bostadsområden. Detta kommer troligen att hämma utvecklingen av ovan nämnda BK områden mer än att främja en trolig omdragning av färjeläget till IK300. Mitt förslag är att helt slopa IK300 och IK301, och istället satsa på att bygga attraktiva bostadsområden, BK. Inom IK301 ligger dessutom Öregrund 162:8 vilket gör området ännu mindre, och möjligheterna till att skapa en korridor som inte är lika trång som nuvarande, inte kan ses som lika god som den som presenteras på kartförslaget. IK301 tycks även skära genom befintligt elljusspår, vilket i strategin anses vara av stort allmänt intresse och ska utvecklas. Två strategier som går mot varandra. Öregrund betraktas som en av landets bäst bevarade småstadsmiljöer och med centrala delar klassade som riksintresse. En omdirigering av trafiken bort från de centrala delarna och hamnen kommer troligen "ta död" på hamnen samt nuvarande och kommande affärsverksamheter. Vi anser att man bör satsa på att skapa en mer attraktiv miljö inom hamnområdet istället. Bredda gångstråket från färjan hela vägen in till hamnen med möjlighet till parallell cykelväg. Skapa parkeringsplatser på Gräsö så fler slipper ta med sig bilen in till Öregrund. Fler säkra cykelparkeringar inom hela Öregrund. Istället för att flytta färjfastet kompletteras nuvarande färjeavgångar med passbåtar för persontransporter mellan exempelvis Gräsöbaden, Öregrunds hamn, Gräsö färjäste.

Anställ sommarjobbare som hjälper till att dirigera trafiken i centrala Öregrund. Dessa sommarjobbare kan påvisa parkeringar, tipsa om sevärdheter restauranger samt säkerställa att du på ett säkert sätt kan backa ut din bil från parkeringsplatsen utan att skapa trafik hinder. Det så kallade trafik kaoset i Öregrund anser vi är en stor del av charmen i denna kustpärla. Visst ska det vara säkert att vistas i Öregrund, men man måste också komma ihåg att det är under en mycket begränsad period på året.

Kostnaderna för en flytt enligt IK300 och IK301 borde kunna satsas på mer gynnsamma platser inte bara inom Öregrund utan inom hela kommunen. Släpp de "paxade" IK områdena fria till andra ändamål, säkra vatten och avloppsfrågan så byggandet kan komma igång i Öregrund igen både för bostäder och affärs/industri-verksamheter. Gör kustområdena tillgängliga som promenadstråk för ortsbefolkning och gästande. Underlätta gång och cykelvägar i de centrala delarna av Öregrund, men led inte bort liv och rörelse från det gemytliga hamnområdet. Till sist, sätt ett måldatum på de olika delarna i strategin så alla kan bilda sig en uppfattning kring hur det är tänkt att saker ska prioriteras.

Kommentar: Kommunen tackar privatpersonen för synpunkter på förslag till översiktsplanen. Inga ändringar kommer ske i karta i detta skede men kommunen tar med sig synpunkter på både IK301 och IK300 till det framtida arbetet. Likaså förslagen för Öregrunds tätort och kopplingar till skärgården.

Vad gäller kapaciteten för vatten och avlopp och dess utveckling i Öregrund kan inte all information finnas i översiktsplanen. Kommunen hänvisar till Vatten och Avloppsplan vilken finns tillgänglig på kommunens hemsida.

I översiktsplanen presenteras kommunens strategier och intentioner som i vidare processer måste preciseras. Inga startdatum kommer skrivas i dokumentet.

Privatperson 5

Näringslivsutveckling

Sidan 192, första kolumnen, andra stycket – syftningsfel. Det är inte Östhammars kommun som äger och driver Sandvik Coromant och Forsmarks kraftgrupp. Ändra därför gärna till: Sandvik Coromant i Gimo och Forsmarks kraftgrupp i Forsmark är de två största företagen i Östhammars kommun.

Turism

Sidan 193, tredje kolumnen, andra stycket, syftningsfel. Det är inte Östhammars kommun som arrangerar Båtveckan och Roslagsloppet. Ändra därför gärna till: De största evenemangen i kommunen är Båtveckan och Roslagsloppet i Öregrund ...

Sidan 17 – stavfel Knivsta. Första kolumnen, andra stycket, rad 5 nerifrån: Skriv är (inte har varit, angående bristande VA, som ju fortfarande är ett stort problem).

Sidan 16 – Det är en lögn att efterfrågan på deltidsbostäder är större än efterfrågan på åretruntboende, särskilt i Öregrund. Att det procentuellt förhåller sig så när man räknar hur många fastigheter som saknar folkbokförda är EN sak, men att antyda, dessutom utan hänvisningar till undersökningar, att färre fastboende än deltidsboende söker bostäder i Öregrund är Östhammars kommuns önskemål. Ni har fel! Jag har statistik sedan 2017 på hur många som visat intresse för varje ledig lägenhet i Öregrund. Mitt förslag är att ni tar bort hela meningen eftersom det inte finns vetenskapligt underlag för påståendet om specifikt efterfrågan. Exempel: Låt säga att det finns alldeles för många fisketrålare i Östersjön. Det betyder verkligen inte att det är samma sak som att efterfrågan på många fisketrålare är stor. Det är bara ett sorgligt faktum att det är så.

Sidan 26 – bindestreck saknas. Första kolumnen, under Friluftsliv, rad 5: Sätt ett bindestreck efter natur (natur- och kulturkvaliteter)

Sidan 34 – Yrkesfiske och kommunens "intentioner". Det står att "I Öregrunds hamn har ett kajområde reserverats för fiskebåtar som fortsatt ska möjliggöra yrkesfiske i Östhammars kommun." Det är lögn! Kommunen hade en hamnfogde anställd tidigare. Han såg till att prioritera krogarna som klagade på fiskebåtarna. Nu finns båtarna inte längre kvar vid kajen. I stället ska vi ha groteska uteserveringar vilka verkligen inte är ett naturligt inslag vid Öregrunds hamn. Kontakta gärna yrkesfiskarna och ta reda på varför de inte finns kvar vid Öregrunds hamn.

Sidan 39 – Definition av "sjöfart" saknas. Här nämns endast två hamnar som är av riksintresse: Forsmarks kärnkraftshamn och Hargshamns allmänna hamn. Ytterligare en hamn som är av riksintresse är Öregrunds yttre hamn med Handelskajen, där Sjöfartsverkets fartyg och Kustbevakningens fartyg lägger till med jämna mellanrum.

För övrigt behöver ni använda "kill your darlings" och banta dokumentet! Ha fokus på mark och vatten som en översiktsplan ska handla om. När fullmäktige klubbat ÖP önskar jag att varje ort får sin egen ÖP och som publiceras var för sig på kommunens webb.

Jag citerar ert avsnitt om ett av Öregrunds känsliga kulturmiljöområde, sidan 119 under rubrik: C 300 – Hamnområdet Öregrund:

”Gatustråken behöver utnyttjas på ett bättre sätt för att gynna näringarnas uteserveringar samt gång- och cykeltrafikanter. Ett gestaltungsprogram som utreder helheten för hela området föreslås därför för att uppnå detta.”

Fortfarande avser kommunstyrelsen att nonchalera alla de värden som Öregrundsbor värnar om! Ni vill alltså på riktigt dölja kulturmiljöerna kring hamnen – själva hamnen samt sjöbodarna – bakom uteserveringar, vilka verkligen inte lyfter fram de verkliga värdena. I stället vill kommunstyrelsen i nära samarbete med krögare visa upp groteska uteserveringar som är tomma nio månader om året. Det borde stå klart för även kommunstyrelsen, att de krögare som äger sjöbodarna inte är det minsta intresserade av hur det ser ut kring hamnen. Kommunstyrelsen avser ändå att belöna krögarna med ännu mer utrymme. Har ni ingen som helst skam i kroppen eller ett uns respekt för Öregrunds historia? Det är sjöbodarna och hamnen som är huvudpersoner i hamnområdet – inte krögarnas uteserveringar. Det är kulturvärdena som ska gynnas och prioriteras – inte krögarnas intäkter.

I Sverige är nog Öregrundsborna unika som tvingas försvara staden mot sin egen kommun. Vad får ni egentligen ut av att håna och nonchalera den stora kulturmiljöskatt som hamnområdet är? Ta bort det stycke jag citerat ovan och skriv i stället: Hamnområdet är ett av Öregrunds känsligaste kulturmiljöområden och kräver ett gestaltungsprogram som garanterar att hamnen och sjöbodarna har huvudrollen.

Kommentar: Kommunen tackar privatpersonen för sitt yttrande på översiktsplanen. Synpunkterna på Öregrunds hamnområde tas med till fortsatt planering och till tjänstepersoner som arbetar med frågan.

Kommunen pekar i översiktsplanen på den bristande vatten- och avloppskapaciteten som en utmaning. Problematiken håller på att lösas genom de strategier och handlingsplaner som tagits fram samt en rad åtgärder. Det arbetas aktivt med frågan i alla delar av planeringen i samarbete med Östhammars Vatten och Gästrike Vatten AB.

På sidan 16 har texten ändrats till ”I Öregrund och i skärgården finns en stor efterfrågan på delårsbostäder”. Intentionerna kopplade till riksintressen kommer inte ändras i detta skede. På sidan 39 beskrivs de två hamnar som är av riksintresse kopplat till sjöfart inte yrkesfiske.

Privatperson 6

Angående IK300 (Alternativt färjeläge) så kommer en sådan flytt att leda till en mindre levande stadskärna samtidigt som att trafiksituationen i Öregrund inte kommer att förbättras avsevärt. Detta då många som nu kommer över till Öregrund som gående istället kommer att ta bilen för att handla och besöka stadskärnan, vid en flytt av färjefästet kommer parkeringssituationen försämrats ytterligare då många istället kommer att ta bilen. Dessutom är det så att många åker över från Gräsö till Öregrund för att handla (Apotek, systembolaget osv.) och kommer ändå ta bilen in till centrum och trafiksituationen kommer därmed ändå att vara kvar. Många som nu ska med färjan ”passar på” att utföra ärenden i stadskärnan och risken är att detta inte kommer att ske i samma utsträckning vid en flytt av färjefästet. Man kommer istället handla och sköta sina ärenden i t.ex. Uppsala på väg hem eller ut till stugan istället för att handla i Öregrund. Jag förstår att det förekommit synpunkter angående trafiksäkerhet och att det föranlett förslaget att flytta färjefästet, men jag tror att en sådan ”förbättring/utveckling” kommer att kasta ut barnet med badvattnet. Redan tidigare ”säkerhetsförbättringar” (slopat tillstånd för att bedriva verksamhet för bensinstation i

centrum) har lett till ett minskat folkliv i centrum där inte längre båt gäster lägger till för att tanka i centrum, och samtidigt genomföra ärenden i staden (folkliv!). Kommunens övriga tätorter är kända för sina döda stadskärnor, vill kommunen se samma utveckling i Öregrund?

På sida 71 i samrådshandlingen nämns ”Bättre trafiklösningar kan stärka hamnområdets funktion som mötesplats”, kommunens förslag riskerar att döda hamnområdets funktion som mötesplats. Öregrund är en liten stad och en kritisk massa krävs för att kunna upprätthålla den lilla service och affärsverksamhet som finns i centrum, en flytt av färjefästet riskerar att bli dolkstöten för mycket att den verksamhet som skapar liv och rörelse i centrum. Att dessutom trafikverket (ansvarig myndighet och experter på området) förkastat förslaget och istället föreslår förbättringar utmed befintlig sträckning och placering gör mig mer övertygad om att en flytt av färjefästet är en dåligt idé. En flytt som leder till små säkerhetsförbättringar, obefintliga förbättringar i Öregrunds trafiksituation och en ”dödare” stadskärna är de huvudsakliga förändringarna jag ser utav ett flyttat färjefäste. En detaljkommentar är att jag tolkar kartan som att området har inkluderat privatägd tomtmark, avser kommunen att exproprieras privat egendom?

IK301 (trafikstråk färjeläget) är en mycket olycklig sträckning. Att hugga upp naturstråk (bl.a. R303 men även ej utpekade ”rekreationsområden”) med en väg försämrar närheten och den naturnära känslan i Öregrund. Vägen är dessutom dragen som en både lång och krokig omväg, och de flesta kommer därmed att ändå inte välja denna nya väg. Om ni nu prompt vill flytta färjefästet (vilket jag också motsätter mig), varför inte använda befintlig vägsträckning och inte förstöra naturstråk och närheten till naturen med tveksam nytta? Nu finns ett fantastiskt natur- och rekreationsområde på ”fursudden” som nyttjas av många Öregrundare, ingen vill gå i skogen och lyssna på en väg! I översiktsplanen s. 24 nämns ”Viktiga boendekvaliteter i Östhammars kommun är närheten till kust och fina naturområden...” detta vägbygge strider mot denna skrivning. En bisak i frågan; men jag finner det något provocerande att kommunen initialt motsatte sig ett föreningsinitiativ om ett utegym inom R303 med hänvisning till ”naturvärden” för att ett halvår senare föreslå en vägsträckning genom samma område. En lång och krokig vägsträckning rakt igenom naturområden kan sannerligen inte betraktas som en utveckling av Öregrund. Vägen kan i trafikplanering liknas vid en ringled. Ringled har i försök och forskning visat sig vara en lösning som inte påverkar trafikflödet sig, åtgärder som ökar kapacitet för biltrafik äts upp av ökat flöde. Trafik som leds om utanför stadskärnan omtalas alltmer i samband med omdebatterade vägbyggnadsprojekt. Det bidrar enligt forskning och försök till städernas utglesning och ett ökat beroende av den privata bilen. Det vore intressant att ta del av beräkningar och underlag, förslaget känns dåligt underbyggt och bör därför tas bort.

I Översiktsplan 2022 Bilaga 1 presenterar ni ett intressant kapitel ”5. Bedömning av planförslaget”. Här presenterar ni ett fåtal rader ang. eventuella bulleråtgärder runt vägen som föreslås. All resterande bedömning av förslaget har fallit bort. Det är viktigt att ett förslag som det här är väl underbyggt. En korrekt miljökonsekvensbeskrivning samt en beskrivning av hur förslaget lever upp till kommunens övriga målbild bör genomföras.

Ni presenterar ”De nationella miljömål som bedöms relevanta för denna MKB är Begränsad klimatpåverkan, Giffri miljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Skyddade ozonskikt, Säker strålmiljö, Hav i balans och levande kust och skärgård, samt Myllrande våtmarker.” – Infrastrukturkorridoren som ni öppnar upp för i Öregrund är antingen direkt motsägelsefulla eller helt neutrala till ovan stående mål. Varför väljer ni att föreslå långsiktiga utvecklingsmål för Öregrund som går mot de nationella miljömålen?

Summering: Dessa två förslag ser jag inte som en positiv utveckling av Öregrund, och jag tycker inte att de går i hand med den specificerade visionen för Östhammars kommun-

- Hela Östhammar ska utvecklas med sin samtid på ett **varsamt** och respektfullt sätt. En ny stor vägsträckning genom naturområden ser jag inte som en varsam åtgärd.
- Östhammar 2035 är en kommun som målmedvetet arbetar med **ekologisk, social** och **ekonomisk** hållbarhet.
- En vägsträckning genom natur och rekreationsområden ser jag inte som ekologisk eller social.
- En flytt av färjeläget ser jag som negativ ur både social och ekonomisk synvinkel då den riskerar att utarma den förhållandevis levade stadskärnan.

Att inkludera dessa två förslag utan att utredningar kunnat påvisa att de kommer ha positiv utveckling för Öregrund känns bakvänt, särskilt eftersom trafikverket förordar något helt annat. De bör inte inkluderas i översiktsplanen! Dessutom hyser jag en rädsla att förslaget eventuella genomförande kommer att ha en utträngningseffekt för andra investeringar i Öregrund, då kommunen i sådant fall kommer att spendera stora pengar på dessa två förändringar (med oklar fördel för Öregrund) och inte vilja genomföra andra investeringar till Öregrunds gagn.

Jag kan utan att ens tänka efter särskilt noga komma på flera förslag som går mer mot den huvudsakliga visionen för Östhammars kommun och Öregrund som tätort.

- Kallbadhus i västerhamn
- Återställa "Träsket" till den fiske- och badsjö den en gång var (sociala, ekonomiska och ekologiska värden) och då flytta återvinningscentralen till industriområdet kring Öregrunds infart.

Kommentar: Kommunen tackar privatpersonen för yttrande på förslag till översiktsplan.

Trafikstråk färjeläget IK301 har delvis ändrats efter synpunkter och yttranden i båda de granskningsförslag som presenterats. Den nya dragningen innebär en minskad påverkan på rekreationsområdet och biotopskyddet. Den justerade sträckningen kan däremot få större påverkan på befintliga bostäder. Det finns idag inga planer på att genomföra dragningen av Trafikstråk färjeläget. Men kommunen vill säkra mark i översiktsplanen för en eventuell framtida utveckling för behov av en ny sträckning till det alternativa färjeläget. Sträckningen i karta går längs med elljusspåret men inkräktar ej.